

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 ună 85 cr., $\frac{1}{2}$ an 2 fl. 50 cr., $\frac{1}{4}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 ună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{2}$ an 3 fl. 50 cr., $\frac{1}{4}$ an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 franci, $\frac{1}{2}$ an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-ora 6 cr.
a treia-ora 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplăci Nr. 15.
Telefon Nr. 14.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscripte nu se înapoiază.
Nimeri singuratici à 5 cr. se vând la „Institutul Tipografic“.

Viitorul Ungariei.

II.

Românii, după părerea „patriotului“ Beksics Gustáv nu sunt mai periculoși decât Croații pentru statul unitar național-maghiar.

De ce?

Motivul sunt multe.

Mai întâiu pentru-că Românii sunt ignoranți.

„În general, naționalitățile din Ungaria sunt sarace și inculte, nici-decum pentru-că ar fi oprite, — ierocșă stântul! — „ci pentru-că rasele cărora aparțin sînt înapoiate în toate țările unde locuiesc“.

În special, Românii din Transilvania și Ungaria, deși cu mult mai înaintați decât cei din România liberă (de-oare-ce în Transilvania și Ungaria ei au 3000 de școli pentru 2 și jumătate milioane de locuitori, pe când în România liberă au numai 2505 școli pentru o populație de 5 milioane), totuși sunt cu mult inferiori Maghiarilor (de oare-ce aceștia posedă 60 la sută de oameni cari știu carte, în timp ce Românii nu au decât 20 la sută).

Așa încât Românii din Transilvania și Ungaria sînt față de Maghiari și de celelalte naționalități „representanți ignoranți“.

Natural că noi n'o să discutăm valoarea datelor statistice ale „patriotului“ cu articolul din „Revue Politique et Parlementaire“.

Nu vom întreba pe Beksics Gustáv nici măcar câte din acele 3000 de școli românești din Transilvania și Ungaria sînt susținute din bugetul ministerului instrucțiunii publice, la care și Românii contribuiesc?

Ne mărginim numai să constatăm, că Maghiarii își fac mari iluzii despre viitorul statului unitar național-maghiar în primul loc din cauza ignoranței noastre.

În al doilea loc sărăcia noastră le dă mari speranțe.

„În acest ordin de idei, — zice Beksics Gustáv, — ajunge a spune un singur fapt și anume, că numai orașul Budapesta platește tot atatea impozite cît Transilvania, Croația și Ungaria-de-sus la un loc“.

Dovada statistică? Lipsește. Dar' nici nu e de lipsă. Ajunge concluzia: „Acolo unde e adunată o asemenea putere de concentrare economică, statul nu are a se teme de influența distructivă a ideii naționale“.

Al treilea motiv pentru Beksics Gustáv de a-și face iluzii despre viitorul statului unitar național-maghiar este „vișgoarea inespugnabilă a rasei maghiare“.

Și aici „patriotul“ dă cifre statistice, a căror valoare noi ear' nu o discutăm.

În 37 de comitate, — zice el, — „rasa maghiară formează mai mult decît jumătatea populației“; populația acestor 37 de comitate este de 7,567.251 locuitori; deci... tot atîtia Maghiari.

„În 26 de comitate naționalitățile sînt în majoritate, afară de trei comitate ale Transilvaniei locuite de Sécui“.

În aceste 26 de comitate sînt și 902.269 Maghiari; aceștia adăugați pe lângă Maghiarii din cele 37 de comitate, din care nu s'au scăzut nemaghiarii, se ajunge la cifra de 8,469.520 de Maghiari!!!

Ce comodă manieră de a face statistică!...

Cât pentru celelalte naționalități, afară de Croați, „patriotul“ nostru le reduce la 6,673.000!...

Mai mult, Beksics mai adaugă la cele 8,466.520 Maghiari populația germană „întim legată cu rasea maghiară“ și ajunge la cifra rotundă de 10 milioane de Maghiari și quasi-Maghiari!!!!

Astfel înfățișate lucrurile, iluziile „patriotului“ nostru se explică de minune. Păcat numai că realitatea lucrurilor și chiar statisticile oficiale maghiare nu confirmă constatările „statisticianului“ de care ne ocupăm... Dar' se nu ne uităm vorba, am zis, că n'o să discutăm valoarea datelor statistice ale „patriotului“.

E numai atîta?

De unde!... Maghiarii au și alte motive să sperie în viitorul stat unitar național-maghiar.

Eată, într'adevăr, încă unul:

Rasa maghiară e una din cele mai prolifiche rase de pe suprafața pămîntului.

„În ceea-ce privește nașterile“, — zice Beksics Gustáv, — „rasa maghiară atinge o populație prodigioasă, pe care nici o altă naționalitate a țării n'o are“.

E drept că și decesele sînt numeroase, dar' aceasta se explică prin condițiile neigienice în care se află șesul Ungariei „cea mai mînoasă regiune a Europei“ și când aceste condiții igienice se vor îmbunătăți, mortalitatea va scădea în chip considerabil.

Ori-cum, în ultima perioadă de zece ani Maghiarii s'au înmulțit cu 15 la sută, în timp ce Românii numai cu 7,77 la sută.

Afară de aceasta... Dar' se cităm textual:

„La începutul secolului al XVIII erau de abia 1 milion și $\frac{1}{2}$ de Maghiari; astăzi numărul lor e de aproape 8 milioane. Ei s'au îndoiți deci mai la fiecare 50 de ani“.

De oare-ce acesta e fapt (!!!) Maghiarii or se se înmulțesc, firește, tot așa și în viitor, ba încă cu mult mai mult, dacă luăm în considerație că îmbunătățirea condițiilor igienice pe șesul

sul Ungariei va aduce cu sine împuținarea mortalității.

„Dar' chiar cu creșterea actuală“, — reproducem earăși textual după Beksics Gustáv, — „ea (rasa maghiară) va atinge peste o jumătate de secol cifra de 17 milioane în timp ce Românii vor număra de abia 4 milioane și jumătate“.

Iresistibil „patriotul“! Iresistibil!!

Astăzi, în 1896, avem, se zicem, 8 milioane și jumătate de Maghiari. Cu facultatea reproductivă a rasei maghiare de a se îndoi la fiecare cincizeci de ani, vom ave așadar, peste o jumătate de secol, la 1946, nici mai mult nici mai puțin decît $8\frac{1}{2} + 8\frac{1}{2} = 17$ milioane!...

Ce perspectivă pentru mileniul al doilea! Ce viitor splendid pentru proliifica rasă maghiară!!

Am avut curiozitatea să știm cum va merge propășind această rasă într-un viitor mai îndepărtat; am aplicat, se înțelege, sistemul lui Beksics Gustáv, socotind tot îndoindu-l populației la fiecare cincizeci de ani, — și eată rezultatul calculelor noastre.

Maghiarii vor fi:

la anul 2096: 136,000,000;

la anul 2346: 4,352,000,000;

la anul 2596: 139,264,000,000;

ear' la anul 2896, când se va împlini (ce tește: opt milioane, nouă sute două miliarde, șese sute treizeci și șase milioane), ceea-ce ar reprezenta o populație de vre-o 4450 de ori mai mare decît întreaga populație actuală a globului nostru pămîntesc!!!

Se înțelege dela sine, că viitorul statului unitar național-maghiar e asigurat rasei lui Beksics Gustáv; ba-i e asigurată chiar domnia lumii; ba am pute spune că cele cinci continente vor fi neîncăpătoare ca s'o cuprindă numai la sfîrșitul mileniului al doilea. Ce va fi la sfîrșitul mileniului al treilea, al patrulea, etc. mai socotească și cetitorii!

Noi am încheiat cu „patriotul“ și „statisticianul“ Beksics Gustáv.

„Vaterland“ despre ș-ul negru.

Vorbînd într'un prim-articol despre §-ul 169 al judecătorei curiale „Vaterland“ îl aseamănă cu așa numitul „Kanzelparagraph“ al legii de pe timpul Kulturkampf-ului german (1871).

„Astfel — zice „Vaterland“ — e plănuita subjugarea alegătorilor catolici, vexarea și persecutarea preoților catolici și aceasta, dacă dieta va fi așa de orbită ca să voteze proiectul, va înfrînge puternic stările din viitor ale Ungariei. Mai atînsă pare libertatea bisericii, libertatea episcopilor și a preoților de a face atenție pe alegători la datoriile lor de conștiință — în politică și la alegeri...

„Prin aceasta se începe în toată forma Kulturkampf-ul ungar“.

După-ce amintim rezultatele Kulturkampf-ului german, ridicarea catolicilor de acolo, spune că va veni odată timpul, când se va cere ca preoțimea se întrevină cu influența ei, dar' va fi târziu.

„Continue-se dară — zice organul catolic — acest joc de tradare și terorism. Pe cât de puțin a stricat el catolicismul în Germania, tot așa de puțin ti va strica și în Ungaria. Din contră, precum legile bisericești de până acum au produs mișcarea elementară a partidului popular, așa și legea copiată dela Kulturkampf-german pentru despozierea de drepturi și prigonirea catolicilor și a preoților lor, va face ca mișcarea începută să fie neînfrîntă. Acești paragrafi de prigonire nu vor face pe liberalii ori-cărei partide, mai plăcuți nici regimul lor rușinos mai durabil. Chiar faptul, că astăzi află necesare atari dispoziții, arată slăbiciunea poziției lor“.

Fie, ca așteptările lui „Vaterland“ să se împlinească.

„Vogelfrei“.

(g. a.) În ședința dietei maghiare dela 19 c., după-ce guvernamentalii la porunca lui Bánffy respinseser toate modificările, propuse de către deputații opoziționali, asupra §. 169 al proiectului de lege despre judecătura Curiei în materie electorală, deputatul unic al partidului popular Dr. Zelenyák a exclamat, că: în Ungaria astăzi poporul e declarat „Vogelfrei“!

Originea vorbeii acesteia nemțești este în stările publice ale statelor germane din evul mediu, când absolutismul împăraților germani era la culme. Înțelesul adiectivului „Vogelfrei“ este, după „Brockhaus Conversations Lexicon“ (ediția a 13-a), următorul:

„Vogelfrei (exlex, ulagatus) este acea, care e pus afară din pacea de care se bucura obștea și e lipsit de ocrotirea de drept. În această situație se aflau toți cei puși în interdicție supremă (Oberacht, banum imperii), cari prin asta perdură averea și drepturile, înaintea judecătorei nu puteau nici acuza pe cineva nici depune marturie, nu puteau avea copii legitimi, ear' împotriva-vîndu-se de a fi aduși înaintea judecătorei pentru a se justifica de „crima“ lor, puteau să fie chiar uciși“.

Aceasta e așa zicînd definiția juridică a cuvîntului „vogelfrei“, astfel cum ea era interpretată și folosită de către autoritățile timpurilor celui mai crud absolutism. Ca multe alte expresii și termeni tehnici mai în tot felul de științe abstracte ori reale, și cuvîntul vogelfrei a ajuns cu timpul a fi interpretat în viața și graiul obștei, cevași altfel

decît reese din definiția suspomenită.

Cu timpul, popoul de rînd, în mintea-i dreaptă, i-a dat vorbeii înțelesul ce corespunde mai mult cu originea-i lingvistică, fiind împins la această interpretare, mai ales, poate, prin modul cum i-se aplică lui, iobagiului, această „lege“ de cătră boierul, sau ori-și-care alt împărat al lui. Negăsind aproape nicăiri dreptate, neputînd pătrunde la căte un domnitor mai cu inimă, mai drept, ce se ivia în timpul veacurilor, poporul a dat vorbeii „vogelfrei“ înțelesul mai larg, în sensul că cu el, țeranul, poate face boierul ori slujbașul ori-și-ce, poate să i-ee averea, cîntea casei, până chiar și viața, ori-și-cînd, fără-ca „domnul“ să fie pedepsit, fără-ca el, sârăcul, oropsitul să găsească undeva dreptate.

În decursul vremilor vorba „vogelfrei“ a trecut din Germania în țările habsburgice și s'a înecățenit, înrădăcinat pretutindeni la noi mai mult în sensul mai larg cum îi atribuie obștea, decît în înțelesul definiției juridice. Astfel că azi, și încă demult, nu numai poporul, ci întreagă obștea, tot publicul, ori-cine știe de vorba aceasta și o folosește, o înțelege așa, că declarat fiind de „vogelfrei“, vrea să zică a fi pus cu totul afară din lege, a deveni *res nullius*, un obiect, un lucru, cu care poate face ori-și-cine ori-și-ce, chiar a te omori, fără teamă de a fi pedepsit.

În acest înțeles a întrebunat-o și un amic al meu acum doi ani și ceva, cu un privilegiu anumit. Prietenul meu reprezenta într-o zi pe redactorul responsabil, care era dîns, al unei foi românești, în pertractarea procesului despre suspendarea ei, ce se întîmplase cu câteva zile înainte. Proprietarul foi era întemnițat pe atunci și adus la pertractare cu pandurul. Acusatorul public nu voi la început să primească pe amicul meu ca reprezentant al foi suspendate, dar' cedînd argumentelor convingătoare ale amicului meu, în urma urmelor se învoise. Discuția asupra argumentelor aduse de reprezentantul admis al foi și procuror înșe se urma, în oarecare intervale și în decursul pertractării, care, când amicul meu sosise, era deja isprăvită și procurorul dicta județul (bătut de Dumnezeu la cap) sentența.

Discuția deveni cu timpul tot mai politică, amicul meu se avîntase și, indignat de nerezoniile argumentării procurorului, îi zise acestuia, că „sîntem declarați de către stăpînire de vogelfrei“; și nebizuindu-se pe deplin în cunoștințele juridico-etimologice ale adversarului său, îi explică înțelesul vorbeii nemțești în sensul cum o înțelege obștea, aducînd ca dovezi mai multe casuri

FOIȚA „TRIBUNEI“.

Sperjurul.

— Novellă istorică. —

De

Tr. I. Magier.

(Urmare.)

„Sultze ești aici!... Tremură, mișelule!... Eu poate voi muri, dar' și a tale zile sînt numărate!... Judecata ta e rostită!... Mișelule!... Trădătorule!... Sperjurule!... Ah!... dar' Mogur nu mai poți zice nimic, căci doi sbiri îl înfrîncă, aruncîndu-l în patul de crengi gătit pentru drum și-l luară pe umeri. Durdur fu dus asemenea.“

Ajunși acasă fură încuiați în pivniță, provăzută cu zăvoare uriașe, unde aveau acum să-și iee osînda.

Vestea despre prinderea și rănirea lui Mogur și Durdur, produsă o consternațiune adîncă în comună. Știau cu toții sfîrșitul trist ce are să-i ajungă.

Pe când femeile făceau la cruci și mătîni pe înaintea iconelor pentru spășirea prizonierilor, bărbaii dela fire mai cumpătați, își frămîntau și ei capul cu multe gânduri, pe care noi însă nu le putem ști, căci vorbele ce și-le șoptesc între ei sînt tainice, numai de ei știute.

Ceia-a-ți tovarăși ai lui Mogur încă în aceea noapte se adunară de pe unde erau risipiți, după trecerea goanei, la un loc, unde și mai înainte obișnuiau a se aduna. Aflînd sfîrșitul trist al celor doi soți, se hotărîră a-i scăpa de vor mai fi în viață, chiar și cu prețul vieții lor.

Pe cărări ascunse, luară calea către comună, pe când întunerecul gros al nopții le era bun scut ca să nu poată fi surprinși de ochii agresorilor.

Tiranul Sfredei, măsurînd sala cu pași domoli, se gîndia la torturile ce are să aplie asupra rebelilor, ajunși acum în posesiunea sa. O satisfacțiune demonică eșia la iveală din fața lui, căci în fine va pute strivi pe aceia, ce i-au turburat liniștea și i-au răpit atâtea nopți de odihnă.

Noaptea ce urmă avu într'adevăr o influență binefăcătoare asupra nervilor sei, căci avu o odihnă adîncă și dulce.

Înainte de revărsatul zorilor se auzi sunînd clopoțelul în odaia sa de dormit, dar' Sfredei dormia dus. Clopoțelul sună și mai puternic, dar' neavînd rezultat, începură a suna lovituri puternice la ușă. Sfredei sări sus și înțelegînd că servitorii strigă să-i deschidă, cuprins de un fior neexplicabil, întoarse cheia și ușa se deschise.

Servitorii abia suflînd îi spuseră, că în această noapte o mulțime de oameni mascați și cu fețele mășite, au spart un perete

dela pivniță și au scăpat pe prison-ri; ear' pe trei sbiri i-au aflat mai înainte legați bot și cu gurile înfundate.

Tiranul tresări, ca mușcat de șerpe. Buzele începură a-i tremura.

„Uf!... Mișelilor!... răcnî el groaznic, pe când pîrul i-se ridicase vîlvoi. O-hii i-se aprinseră de o ură sîlbatică; ear' din buzele mușcate îi curgea sîng.“

„Afară!... le demîndă el cu un ton ce seamănă cu al unui nebun.

Ușa se închise, dar' Sfredei torbat de durere se aruncă pe o sofă, unde începî a spumea ca un rîu est din matca sa. Cât va fi stat așa și ce planuri va fi mai croit — o știe bunul Dumnezeu.

Ne aflăm în toamna anului 1848. Constelațiunile politice luseră în toate țările un caracter dintre cele mai critice. Fermentațiunea, care până aci docotise în ascuns, acum produce torenți spumegoi. Din lupta alor două idei, trebuia una se cază, alta se învingă. Geniul bun al universului se îngrîșise, cîng un sistem, ce se învechise și își trăise zilele, se se schimbe cu altul nou, ce nu colidă cu actualitatea, ce-și primise aripi de vultur.

Satelii sistemului învechit, cari în libera concurență aveau conștiința de vespertilii ale întunerecului, în în-ercări desperade folosiau toate, ca să împedecă carul timpului în mersul seu.

Zefirul libertății însă, la a cărui sudare întineresc bă-ranii și schilozii primesc mîni, e putere pe care a-o afirma înseamnă a opri cursul planșetelor și emisfera în mersul seu.

Mișcarea produsă de acest zefir luase mari proporții și în Transilvania.

Să mergem în Șoimeni, să vedem acolo ce a rodit acest nou făt al timpului.

Castelul lui Sfredei era încungiuat de lume. Insurgenții din mari depărtări cutierau locurile, îndemnînd și îmbărbătînd spre libertate.

În sufrageria din fruntea castelului, în mijlocul poporului, Sfredei ședea cu capul pleat, ca și un criminal surprins cu faptul. Din mulțime se ridicau punni amenințători asupra capului tiranului, care nu graia nimic.

„Ei, domnule!“ strigă un țeran, „ce zici acum?... Cerul și stelele și lăuceferii! Soarele și aerul și paserile, sînt ale tale oare?... Mai poți acum crede, că peste acele ar fi domn mai mare decît tine?...“

Sgomote și strigări asurzitoare de blasfemii ale mulțimii, însoțiră aceste cuvinte, pe când bietul Sfredei își pleca capul în jos, scoțînd suspine dureroase.

„Auzi, auzi domnule! Nu-ți aduci aminte, că mi ai luat vaca dela prunci pentru-că a călcat în pămîntul tău, ear' când te rugai să mi-o dai, știi că m-ai bătut cu sibi-cin?... Ce zici domnule la aceste?...“ — îl agră alt țeran. —

„Satană!... Necuratule!... Ți-a venit și ție vremea să-ți dai seamă!“ strigă mulțimea infuriată, în vreme-ce în aer se ridicau furci, lănci și coase.

„Oameni buni, dragii mei!“ răspunse acum Sfredei, ridicîndu-se umilit, „eată aici sînt grajdurile mele, pline cu vite, magazinele pline cu bucate; dacă v'am făcut nedreptate, luați-le și le împărțiți între voi, dar' pe mine și pe pruncii mei ne lăsați în pace!“

„Nu ne trebuie vitele și averea ta, nouă dreptate ne trebuie. Acum ai să-ți dai seamă de ce ai făcut!...“

Se făcu gălgăie mare, aruncîndu-i acum fiecare în față nedreptatea ce-i făcuse. Unul că i-a ucis pe un frate. Al doilea că a fost călcat în timp de noapte de sbiri sei. Altul că i-a luat boul din jug. Și așa, cu ridicata îi aruncau păcatele, pentru cari acum avea să răspundă.

„Moarte asupra capului seu!“ strigă mulțimea. „Moarte lui și pruncilor lui!... Moarte!“

Sfredei era vîdov. Avea doi prunci, unul de zece altul de doisprezece ani.

„Oameni buni!“ strigă Pavel Dima cu glas aspru, „zic și eu, că acest nelegiuit trebuie să moară. Pe pruncii lui însă să-i cruțăm, căci ei sînt nevinovați. Ei nu ne-au făcut nici un rău!“

„Nu-i așa!“ răspunse unul din mulțime, „din pui de șerpe ear' șerpe va crește!“

din timpurile cele mai recente, cunoscute și procurorului.

— Da, da, dle fiscal, așa este, — zise amicul meu, — suntem cu deservire „vogelfrei“; așa spre pildă, dacă i-ar conveni guvernului să scape de orișicine dintre noi, va pune în ascuns la cale pe cineva să mă omoare ziua în ameața mare, în ulița principală și totuși reușitorul nu numai că nu va fi pedepsit, ci încă va fi bine răsplătit, fie chiar pe ascuns.

Procurorul, o țir zăpăcit de fluxul vorbirii și avântul adversarului său în discuție, nu știu să răspundă la momentul altceva amicalului meu decât:

— Poate că totuși nu-i așa de rău.

— Ba așa este! stăruia aprinsul meu amic și-și stăpâni emoțiunea, făcând câțiva pași către un colț al odăii.

Drept a avut amicul meu și a exprimat pe deplin convingerea intimă a obștei românești, a obștei naționalităților nemaghiare.

Drept a avut deputatul Zelenyák exclamând: „Poporul în Ungaria e azi declarat vogelfrei“, prin legea, care n'a avut, nu are și nu va avea păreche cu nici o lege în nici un stat.

Legea despre judicatura Curiei așa e de absurd brutală, încât §. 169 al ei într'adevăr n'a putut eși decât din capul unui om fără ori-ce pic de pudoare, cum e Bánffy.

„Lex Bánffy“ așa e de banditească, încât însuși deputatul maghiar Sima Ferencz, a zis în ședința dietei dela 18 c. despre ea următoarele:

„Această lege va duce acolo, că nu numai preoții, dar și țerani vor porni la război cu coase în mână contra acestui sistem“.

Vorbă gravă negreșit; afară din parlament ar fi ceva hasardat a o spune; e însă bine să știe toată lumea, cum vorbesc înșiși deputații poporului hegemon în timpurile când poporul e declarat „vogelfrei“.

Federalizarea Austriei.

(Din broșura lui I. Patzelt.)

(Urmare).

Oprindu-ne, în nrul 110 al „Tribunei“, a da extracte din broșura lui Patzelt, aveam de gând să încheiem seria reproducerilor într'un singur număr. De oare-ce însă de atunci (31 Maiu) s'au întâmplat unele manifestări, în primul loc imponente și importantă adunare populară a antisemiților din Viena, dela 8 Iunie, adică ziua apogeuului milenar, aleasă poate anume de către arangiatorii meetingului, — vederile și expunerile broșurei devin mai interesante, mai de actualitate și primesc oare-cum contur mai realistice. De aceea ne-am hotărât, să reproducem din broșură mai mult decât stabiliserăm la început. Cetitorii binevoiași dar' a lega firul expunerilor de azi de punctul părăsit în nr. 110.

Eată dar' cum urmează autorul:

Una dintre cele mai mari greșeli comise de Austria a fost legislativa austriacă deosebită de cea ungară cu privire la constelațiunea delegațiilor.

(*) A se vedea nr. 110.

„Cruțați vă rog, măcar pe pruncii mei!“ se ruga Sfridei cu lacrimi.

„Nu, nu!... Să moară!... strigau cu toții în tonuri stridente.

„Loc!... În lături!... Faceți loc, că lovesc fără milă!“ strigă un voinic, ce dimpreună cu alți mai mulți, își făcea loc cu mâinile, ca să ajungă în sufragerie.

Era Mogur cu tovarășii sei. Când acesta cu tovarășii sei ajunse înaintea lui, Sfridei se cutremură.

„Mă cunoști, domnule?... Tremură acum, căci te au ajuns faptele!... Ai acum și tu să mori, dar' pruncii tăi vor trăi!“

„Îți mulțumesc Mogur! Tu ai o inimă bună și Dumnezeu pe care eu l-am neciostit, îți va răsplăti ție, Mogur!“ grăi tiranul, a cărui față în aceste momente era brăzdată de două șiroaie de lacrimi. Din țigru se făcuse miel.

„Da, l-ai neciostit și acum ai să-ți speli păcatele. Pe pruncii tăi însă, mâna mea îi va scuti de moarte. Păr din capul lor nu va perî, căci pieptul lui Mogur și a soților îi va ocroti!“

Sfridei mișcat adăne, fără de a pute zice un cuvânt, vărsa lacrimi amare, ear' cei doi fii, la provocarea lui Mogur, apărură înainte, plângând și tremurând.

(Va urma).

Dualismul cu delegațiunile sale permite două sisteme strict centraliste dincoace și dincolo de Leitha. De oare-ce însă în Austria, în urma poziției sale proprii politice și etnografice, nu putea fi vorba de așa ceva, s'a dovedit deja cu privilegiul desbaterii bugetului anului 1869 întregul aparat de absolut netrebnic pentru Austria. Cu atât mai mult însă s'a dovedit de fapt pentru stabilirea hegemoniei Maghiarilor. Consultațiunile delegațiilor culminau în primii ani ai dualismului ca și astăzi în expuneri asupra bugetului crescând al administrației militare. Germanii, resp. constituționalii căutau întotdeauna a cruța. Dar' îndată-ce nu jucau în delegațiunea austriacă după-cum fluiera ministrul de război, Maghiarii îi încuviințau acestuia tot ce le cerea, un sistem ce în curând fu acceptat și din partea Polonilor. Maghiarii și Polonii s'au putut ușor înțelege văzând această prevenire „patriotică“, căci doar cei dintâi aveau să contribuie numai cu 30 de procente, pe când Polonii eșiau și mai lesne în urma pasivității Galiției. Precum polonismul în Austria și influența lui s'a dezvoltat în urma ieșinului patriotism, astfel și-a avut stors și Maghiarii din prevenirea cu care votau „Svabii“ banii, o serie de favoruri prețioase politice și economice, și toate pe contul Austriei și a statului întreg.

Punctul de gravitațiune al monarhiei s'a apropiat tot mai mult de Pesta. În loc ca dualismul să asigure Germanilor predominanțiunea în Cisleithania, după-cum Germanii și sperau, eată că l-a făcut elogi ai Maghiarilor și ai aliaților Poloni.

Mai băteătoare la ochi a fost superioritatea politică a Ungariei pe la mijlocul anilor 70, când s'a desvilit din nou chestiunea orientală. Cu mai mare zel și cu mai multă școală parlamentară decât Reichsrath-ul austriac, care chiar și dubita în competența sa de a se amesteca în politica externă, parlamentul maghiar s'a făcut stăpân peste chestiunea orientală îndată-ce s'au ivit turburările pe Peninsula-Balcenică. Hegemonia maghiară fiind în desvoltare rapidă, a tras foarte mult în cumpănă faptul, că tocmai în cea mai însemnată epocă a congresului din Berlin ministrul austriac și partidul constituțional se aflau în totală disolvare, pe când partidul liberal guvernamental din Ungaria, compus prin fuziunea vechiului partid al lui Deák cu majoritatea opoziției, mergea înainte în frunte cu ministrul lui Tisza și se consolida pentru ducerea în deplinire a planurilor de ocupațiune.

Fuziunea partidului lui Deák cu stânga lui Tisza s'a întâmplat prin acceptarea programului lui Deák. Prin primirea acestui program Tisza a abandonat dușmănia față de compromisul din 1867 însă numai în formă; materializează însă Tisza și conștii lui au lărat neîntrerupt la stărbirea compromisului în favorul independenței absolute a Ungariei.

Tisza altcum cu privilegiul fuziunii n'a primit dualismul în programul său decât punct de punct, și aceasta numai având în vedere situația sdruncinată financiară a țării. Politica lui Deák a creat pe seama Ungariei compromisul din 1867 și a asigurat Ungariei favorurile aceluia compromis. Programul lui Tisza însă s'a extins mult peste cadrele acestei politici. Politica lui Deák a fost defensivă până-când a lui Tisza agresivă. Tisza a voit să valideze autonomia și independența Ungariei în toate direcțiunile. Faptul că Tisza a primit conducerea regimului în un timp, în care monarhia se afla în o situație gravă, în care Austria în urma criselor sale parlamentare și ministeriale nu putea exercita nici o influență asupra politicii universale, — a promovat în mod neașteptat predominanțiunea Ungariei, resp. a maghiarismului, abstracție făcând dela împregiurarea, că conducerea politicii externe a monarhiei zăcea în mâna unui Maghiar, al cărui trecut ca revoluționar maghiar și ministru-președinte o dovedea clar, că el ține interesele maghiare mai presus de interesele statului întreg. Eaergia cu care Tisza și Andrassy suprimau pe cei-ce în Budapesta erau prietenii Turcilor și cu care se întrepuneau pentru ocupațiunea Bosniei, le-a asigurat acestor doi bărbați de stat o poziție tare și le-au făcut posibil, ca în schimb să dobândească o serie de concesii prețioase pe seama Ungariei. (Va urma).

Din parlamentul maghiar.

Sedința din 20 Iunie.

La ordinea zilei este proiectul de lege cu privire la urcarea dării de consum pentru zahăr.

Referentul Láng așterne și motivează proiectul, din care reiese, că producțiunea totală de zahăr se urcă dela 5 milioane la 9-7 milioane fl., ear', pentru-că statul se nu fie scutit prin urcarea totodată și a exhibitelor, să se urce darea cu 2 fl. de premiu.

Molnár József observă, ca afară de teritoriul vamal comun mai este încă ceva, pe

ce se pune mare pond de către guvern și aceasta este industria austriacă de zahăr. Protejarea acestei industrii însă se întâmplă pe contul publicului consumant și al erarului maghiar. Proiectul de față o dovedește clar, că numai interesele Austriei sunt luate în vedere.

Bernáth Dezső nu acceptază proiectul din motiv, că acela despoaie erarul ungar în favorul industriei austriace. Vede prin proiectul de față o împovărare superflua a statului cu un milion. Guvernul voeste poate să iee sub scut producțiunea internă de zahăr, dar' ce fel de scut este acela, că acum, când există și în Ungaria fabrici, zahărul este mai scump ca pe timpul când nu existau.

Kossuth Ferencz și Helfy Ignáz combat proiectul tot din punctul de vedere al antevorbitorilor.

Horánszky Nándor vede un mare pericol în primirea tocmai acum a proiectului, când în Austria este la ordinea zilei o agitațiune pe teren economic în contra Ungariei. Constată, că din folosul acestui proiect vin numai 6 procente în favorul Ungariei, ear' celelalte 94 în folosul Austriei. Proiectul altcum adeverește, că Austriacilor le a succes earși a sili guvernul maghiar ca să cedese. (Strigăte: Deci earși bătuți!)

Președintele suspendează discuția asupra proiectului și pune la ordinea zilei interpellările.

În contra antisemiților.

Deputatul Meszlényi Lajos: Marea națiune cultă germană — cum îi place să se numească — și o parte a ei mai mică, locuitoare în țările austriace și, după-cum sperăm, sedusă de către singuratici, a scris și vorbit de luni întregi cu o ură oarbă contra a tot ce e maghiar. Cu gura nespălată și spumegândă de invidie au atacat sub masca dușmăniei față cu o confesiune recunoscută la noi ca legală, chiar pe însuși națiunea maghiară, în firma credință, că cu ajutorul fanatismului, aplaudat în Austria de către o mulțime sedusă și neocaptă pentru libertate și egalitate, vor naște aci în Ungaria un ecou, pe care îl vor folosi pentru crearea unei tendențe reacționare, al cărei scop se fie nimicirea independenței Ungariei. Conducătorul acestei mișcări este podoaba Vienei, Dr. Lueger sau Dr. Luger, pe care îl putem numi Dr. Lügner (mîncinos).

Dep. Hermann Otto: Așa ceva nu se cade în parlamentul ungar.

Președintele: Fac atent pe dl deputat, că nu se unește cu demnitatea acestei corporațiuni de a vorbi în mod atât de ofensator despre persoane. (Aprobări).

Meszlényi: Ca același drept, cu care acest domn numește Budapesta, Judapesta, îi pot și eu numi pe el, cum l-am numit. Elementele conducătoare ale antisemiților au proclamat în căminele din Viena programul, al cărui punct principal a fost acela, că vor face ca Jidani să înghită pe Maghiari, sau Maghiarii pe Jidani, sau, dacă acestia n'or vrea să se manânce unul pe altul, îi vor înghiți ei pe amândoi. (Iaritate.) Noi ridem de acesti acrobați politici, de oare-ce n'am luat și nu luăm în serios acțiunea lor. Am tăcut și am lasat să sboare pe lângă urechile noastre acel marș al „poporului cult“, al cărui refren este: „Juden und Magyaren, Schuften und Betyaren“. Noi am făcut ca și leni, care zise odinioară: „Eu nici nu bag în seamă ceea-ce vorbește magarul despre mine“. (Iaritate.) Acesta a fost punctul nostru de vedere față cu Austria. Defaimările și mîndările, pe cari trebuie să le auzim și să le suferim, sînt dovezi evidente, că nici-odată nu vom pute trăi în căsătorie fericită cu acea față bătrână, care se poartă cu pîmă și cu ură neîmpăcată față de tot ce este aici. (Vii aprobări în stînga extremă.) Viceprimarul Vienei a zis-o și aceea, că nu este bun patriot acela, care va visita expoziția noastră, și a zis-o atunci, când M. Sa s'arbitoria și să bucure împreună cu noi aci în Budapesta.

Uray: E foarte bine, dacă acum nici Împeratul nu le place.

Meszlényi: Și cu uimire ne-am întregat, că oare există în Austria lege, care se pedepsească lesa de Majestate, sau dacă nu e lipsă de ea, că există vre-o lege sanitară, care să permită ca astfel de domni să umble liberi, cari ar merita să stea în casa nebunilor și să-și țină acolo vorbirele. Nici nu voesc să mai vorbesc despre ceea-ce știe întreaga cameră, că adică în timpul din urma decurg între sub-primatul Vienei și între studenții valahi și panslavi consfătuiri, cu scop de a porni în Ungaria mișcarea contra supremației maghiare.

Să probeze; noi ni ne temem, de oare-ce națiunea maghiară totdeauna va avea puterea de a tăia, rupe și nimic astfel de porniri bastarde. Față cu agenții agitatori trebuie aplicată legea și trebuie trimiși cu șup peste granițele țării.

Adresez către dñii miniștri de comerț și de interne următoarele interpellări:

1. Are cunoștiță dl ministru de comerț, că în timpul din urmă se distribuie în comitatele învecinate cu Austria, gratis, o mulțime de ziare vieneze, cari agită contra unei confesiuni recipiate și în contra statului maghiar și a națiunii maghiare? Și dacă are cunoștiță despre aceasta, este el hotărât de a detrage debitul postal pentru aceste ziare pe teritoriul ungar —?

2. Are cunoștiță dl ministru de interne, că prin țeară umblă agenți cu scopuri de agitare? Și dacă aceasta se dovedește, este el hotărât de a aplica toată rigoarea legii contra acelor agenți, cari sau pe basă de învătări sau din liberă voință vin aci să se propage principiile lor agitatorice? (Vii aprobări în stînga extremă).

Interpellările se extradau miniștrilor, că- rora au fost adresate.

Conscrierea alegătorilor în comitatul Sibiu.

Comitetul central electoral din comitatul Sibiului a dat următoarea

Publicațiune.

Subscrisul comitet central electoral aduce la cunoștiță publică, că din 5—25 Iulie a. c. se vor expune spre vedere publică:

1. Listele provisorice ale alegătorilor de deputați dietali din cele 4 cercuri electorale ale comitatului Sibiului în reședința comitetului central-electoral, în biroul comitatens de expediție (casa comitatensă).

2. Listele provisorice ale orașului Sebeșul-săsesc în biroul magistratului din Sebeșul-săsesc, listele comunelor mari cănelariile comunelor respective, ear' listele în comunelor mici în cănelariile notariatelor cerculare respective.

Fiecare poate în timpul acesta dela 8—12 ore a. m. lua intuițiune în liste, ear' dela 2—6 ore d. a. a-și lua copii de pe ele.

În timpul din 5 15 Iulie poate reclama: fiecare în privința persoanei sale și contra listei unui cerc, precum și fiecare, care este indus în listă, cu privire la ori-ce inducere în listă, sau ștergere. Reclamațiunile deasemenea se vor expune în localitățile amintite spre vedere publică și fiecare îndreptătit de a reclama își poate face din 16—25 Iulie observările sale asupra reclamațiunilor.

Reclamațiunile și observările sînt a se adresa comitetului central-electoral în scris și provăzute cu documentele necesare, și a se subțerne magistratului din Sebeșul-săsesc, respective primăriei acelei comune mari, sau notariatului cercual al acelei comune mici, contra căruia liste s'a făcut reclamațiune.

În un script se pot face reclamațiuni cu privire la mai multe persoane, observările însă trebuie făcute separat la fiecare reclamațiune (§. 44, 45 și 46 din art. de lege XXXIII. din anul 1874).

Totodată se publică că, de oare-ce darea de câștig de clasa a III. în comunele Săsciori, Sebeșul și Strugar încă nu e prescristă pe anul curent în sensul fualtei ordinațiuni a ministrului r. ung. de interne ddo 9 Noemvrie 1889 nr. 70872/1889, încât privește darea de câștig de clasa III., în aceste comune în locul contribuțiilor din anul curent și trecut s'a luat aceea din anul trecut și penultim ca basă la procedura de rectificare și că fiecare, care în urma acestei proceduri n'a fost indus în listă, este îndreptătit, la cas când în decursul timpului prescrierea dării de câștig de clasa III. s'ar satori cu valoare de drept, — ca pe lângă documentarea îndreptății sale pe calea reclamării și pe lângă observarea normelor de mai sus, să ceară inducerea în listă.

Sibiu, în 19 Iunie 1896.

Comitetul central-electoral al comitatului Sibiului:

Reisenberger m. p.,
president.

Bock m. p.,
notar.

Atragem atențiunea cetitorilor la această publicațiune.

Examene.

Dela școalele din Blaj.

— Scrișoare particulare. —

Blaj, 21 Iunie n. 1896.

Timpul secerișului intelectual a început la toate institutele noastre de învățământ. Se cuvine a ne îndrepta privirile asupra roadeor, ce ni-le dă în acest an mult prigonita și împrocensată flică a bisericii școala.

Tinerimea dela gimnaziul nostru a trecut prima-dată peste examenul de musică. Școlarii au executat mai multe piese cu o precisiune, care numai onoare face distinsului nostru compositor și profesor de musică Iacob Murășan. În anul acesta ni-s'a oferit mai ales ocazia să constatăm, că tinerimea noastră a început a cultiva cu mai mult zel musica instrumentală, ceea-ce a pus pe domnul profescr de musică în poziție de a-și forma o orchestră bună. Ne place a crede, că pro-

pansiunea pentru cultivarea musicii va prinde rădăcini tot mai adânci la tinerii nostri, ce va avé de consecință întrebunțarea timpului pentru desvoltarea gustului estetic și nobilitarea sufletului; ear' nu folosirea timpului disponibil în distrageri cu mult mai puțin folositoare.

În 17 l. c. la orele 5 p. m., ne-a fost dat să asistăm la examenul de gimnastică al dlui profesor Ioan E. Prodan.

Înainte de a mă pronunța asupra rezultatului acestui examen, dați-mi voe să fac unele constatări.

Contrarii nostri seculari înțelegând importanța educațiunii fizice, s'au pus de un timp în-oace cu toate puterile pe lucru în direcția aceasta. Aproape în fiecare an au arangiat emulațiuni regnicolare de gimnastică, la cari au luat parte zeci de școale medii maghiare. Așa în timpul mai recent a fost una la Cluj, apoi în Oradea-mare și în urmă la Budapesta emulațiunea milenară de gimnastică. Mai mult. În Atena s'a probat în acest an refuiverea jocurilor olimpice. Maghiarii, ca să probeze, că în privința educației fizice stau dacă nu pe un nivel, dar' cel puțin aproape de anticii Greci, și-au trimis câțiva gimnastici deprinși — se înțelege pe speșele statului. — Ei pun totul în joc, pentru-că rezultatele bune și folositoare ale educației fizice se se sporească zilnic. E cu totul altă întrebare, dacă cei-ce s'au distins la Cluj, Oradea, Atena ori Pesta sînt Maghiarii, ori de naționalitate slovacă, germană ori tureană; fapt e, că guvernul maghiar urmărește cu multă atențiune chestiunea gimnasticii.

Persecuții cât numai se poate, necăjiți și lipsiți, totuși spre mândria neamului nostru, constatez, că nici în privința educațiunii fizice nu sîntem înipoia oprimatorilor nostri. Această impresie ne-au făcut-o examenele de gimnastică din anii trecuți și mai ales cel din 17 l. c.

A vedé deodată 2—300 elevi executând cu cea mai mare exactitate mișcările militare de ordine, având fiecare școlar o ținută frumoasă, oare-cum conștie; a vedé această masă s'evîrșind complicate exerciții libere cu atăta precisiune, ca-și-cum ar fi fost unul singur, este un moment edificator, care te înalță și face ca încrederea în viitorul neamului nostru să fie tot mai mare, tot mai intensivă. Aici, la mișcările militare de ordine și libere am putut constata zelul și înasufțirea, ce o depune dl profesor Prodan în satisfacerea chemării sale și în validitatea distinselor sale cunoștițe în ale gimnasticii.

Asemenia exercițiilor libere ne-a provocat admirațiunea figurile dela aparate.

Renduri întregi erau, cari făceau roata gigantică cu salturi mortale în aer, figuri de forță, statica la paralele și mersul pe mâni deasupra paralelelor.

În 18, 19 și 20 l. c. s'a ținut examenul verbal de maturitate condus de prodirectorul guvernial dl Kuncz Elek.

Examenul verbal s'au supus 26 tineri, dintre cari au obținut calculi de foarte bine 4, d: bine 6; de îndestulitor 8; au picat 8, dintre cari 4 au de a corege examenul la 3 luni, ear' ceilalți după un an.

E de observat, că de vro-o 3—4 ani încoace din matematică și fizică obțin mai puțin calcul de nesuficient.

În fine amintesc, că la școala de fete s'a ținut examenul din economia casnică în 21 l. c.

Grădina curată și arangiată frumos și cu mult gust și mai mult expoziția de mîncări a făcut pe publicul numeros ce le-au cercetat, ca se aducă laude meritate stimatei d-ne directoare, care cu multă pricepere conduce internatul de fete și are cel mai laudabil zel întru educația și instrucțiunea fiicelor române, cari chemate sînt de a sprigini înălțarea poporului nostru.

Expoziția lucrurilor de mână, ce cuprinde 3 sale ale internatului arată un frumos și îmbucurător progres. Laudă se cuvine d-nei Dr. Radu, d-șoarelor profesoare Barițiu, Bodocan și Bucșa, cari cu mult zel și inteligență știu să sâdască în inimile odraslelor tinere iubirea de lucru și gustul pentru frumos.

În 22 se vor începe atît la gimnaziu cât și la școala de fete examenele din obiectele de studiu.

E. C.

— În Bălan, (pe valea Almașului), examenul public de vară s'a ținut în 15 Iunie n. sub conducerea dlui protopop Pavel Roșca din Fizes-Sănpetru. Cu toate-că a fost o zi frumoasă de sapă și examenul a fost după ameezi, mulțime de oameni au alergat de pe hotar lă-ându-și lucrul, ca să se desfatze puțin de răspunsurile elevilor nostri. Sala cea spațioasă a școlii se părea a fi prea mică pentru publicul numeros ce s'a adunat. Au luat parte inteligența din loc și alară de aceea până în 10 învătători străini.

Examenul a reușit foarte bine, rămânând cu toții mulțumiți de răspunsurile clare

Două cărți folositoare

pentru ȋeranul român

au apărut tocmai și se află de vânzare în
biblioteca „Institutului Tipografic”,
Sibiu, strada Poplăci 15:

INDREPTAR PRACTIC
IN
ECONOMIA RURALĂ
compus de
cel 12 preoți intermitenți în Cluj.
Prețul 1 fl. v. a.

COMASĂRILE

de
Elia Dopp.

Prețul 40 cr. v. a.

Pentru porto postal câte 5 cr. mai mult.

La „Institutul Tipografic” în
Sibiu se află de vânzare

CARTEA DURERII

DE
EMIL BOUGAUD.

TRADUCERE DE
IACOB AFIN NICOLSCU.
Editor: Dr. E. DĂIANU.

Prețul 70 cr. (cu porto postal 73 cr.)

Această carte a fost recomandată de
către Exc. Sa Metropolitul Victor Mi-
hăile de Apșa printr-un circular special.

Sz. 44 1896.

[1643] 2-3

Pályázati hirdetmény.

Az abrubbánya-verespataki nehezek-
pénzalap keretébe tartozó Verespatak
nagyközségben rendszeresített és elhálá-
lozás folytán megüresedett alorvosi állásra
ezennel pályázat nyitattik.

Ezen állással évi 550 frt fizetés, 200
frt drágosági pótlék, 120 frt lőtarás és
60 frt szálláspénz és annak idejében tör-
vényszerű nyugdíjjal van összekötve.

Köteles a megválasztott orvos Ve-
respatak nagyközségben lakni és a nagy-
község bányászait és azok családtagjait
ingyenesen gyógykezelni.

Fizetése a nehezekpénzalap kez-lő-
ségénél (m. kir. bányahivatalnál) f g elő
legés részletekben kifizetendő.

Pályázni óhajtok az orvostudori ok-
levelekkel erkölcsi és szolgálati bizonyít-
ványaikkal felszerelt folyamodványukat
1896. évi július hó 15 ig alólrt
elnökségénél annál is inkább adják be,
minthogy a később érkező folyamodvá-
nyok tekintetbe vétetni nem fognak.

Abrubbányán, 1896. jun. hó 17-én.

Képes Ferenoz, Ajtay János,
jegyző. elnök.

Publicațiune de licitare.

Două mori, cu trei petri una, in-
virtute de puterea apei, proprietate a
26 familii, fosti grănițeri, precum și
două intravilane, la olaltă, ori separate
una de una, se vënd pe calea licitațiunii
libere în 6 Iulie st. n. a. c. 10 ore
a. m., în cancelaria comunală a Teiușului.

Condițiunile de licitare în orele ofi-
cioase se pot vedé în cancelaria opidană.
Teiuș, 6 Iunie 1896. [1625] 3-6

Pavel Pappu, Stef. Crișan,
președinte. notar.

INSTITUT TIPOGRAFIC în SIBIU

A doua edițiune

ȚINEREA VITELOR

de
Eugen Brote,
președinte al „Reuniunii române de agricultură din
comitatul Sibiu”

Prețul unui exemplar 12 cr. v. a.

Tocmai a apărut și se află de
vânzare la bibliotecă Institutului Tipografic
în Sibiu:

CESTIUNEA NAȚIONALITĂȚILOR

ȘI
MODURILE SOLUȚIUNII SALE

IN
UNGARIA

DE
AUREL C. POPOVICI.

Prețul 50 cr. v. a.

cu trimitere postală 55 cr. v. a.

A apărut și se află de vânzare la
„Institutul Tipografic” din Sibiu

GRAMATICA GERMANĂ

TEORETICĂ PRACTICĂ

de
Sava Popovici Barciuanu.

Edițiunea a cincea
revidată și completată
de

Dr. Danil Popovici-Barciuanu.

Această gramatică atât de bine întocmită, având
la fine și un mic vocabular german-român
costă numai 1 fl. 40 cr. plus 10 cr. porto.

Mostre fermecătoare pentru mușterii privați gratis și franco.
Cărți mari de mostre, precum până acum nu s'au mai aflat, pentru
eroitori nefrancate.

Materii pentru costumuri.

Peruvian și Dosking pentru clerul înalt, materii prescrise pentru
uniforme de officianți c. r., apoi pentru veterani, pompieri,
gimnastici, livree, pânza pentru biliard și mese de joc, pentru
îmbrăcarea trăsurilor. Cel mai mare deposit de îmbrăcăminte caritene
și troleze pentru domni și dame cu prețuri originale de fabrică
în varietate, precum nu se poate oferi nici sub o concurență de douăzeci
de ori mai mare. Cea mai mare varietate în basmele de dame fine
și durabile și cele mai moderne colorii. Materii de spălat, pleduri
de oscuri dela fl. 4.— până fl. 14.—, apoi și

cele trebuincioase eroitorilor (precum: căptușeală de mâneci,
botoni, ace, ață etc.), lucruri demne de preț, oneste, durabile și postavuri
de lână, recomandă [653] 23-24

Joh. Stikarofsky,

Brünn (Centrale der öster. Tuchindustrie).

Cel mai mare deposit de postavuri de fabrică.

Se expediază numai cu rambursă.

Pentru Orăștie în comitatul Hunedoarei am de reprezentant pe domnul
Aladár de Szatmáry și rog pe p. t. mușterii mei a se adresa la acesta în cas
că au lipsă de marfă de a mea.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1-a Maiu 1896.

Budapesta—Predeal											
Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane
10.00	8.05	8.05	2.00	pl. Viena	sos.	1.55	1.55	1.55	7.20	6.20	8.36
9.30	2.15	3.15	5.45	↓ Budapesta	↑	5.4	7.40	7.40	1.50	6.20	Vineri
11.31	4.16	6.52	9.02	↓ Szolnok	↑	2.24	5.8	5.87	11.44	3.8	1.80
1.03	5.48	1.03	12.55	↓ P. Ladány	↑	12.13	3.6	1.19	10.03	1.8	10.30
3.42	7.06	4.48	2.11	sos. Grădina-mare	pl.	2.37	11.04	8.48	11.32	4.48	1.47
3.58	7.15	4.08	2.18	pl. Măuș-Tolod	sos.	2.3	10.44	8.88	11.17	4.48	2.09
4.38	7.43	4.08	2.50	Rev.	↑	2.01	1.07	8.11	10.42	4.48	5.58
5.20	8.18	4.35	3.28	Bratva	↑	1.34	3.36	7.46	10.08	6.39	5.52
5.48		4.06		Clucia	↑	5.48	12.52	8.32	7.08	9.19	8.1
6.32	9.07	2.52	4.17	Hunedu	↑	4.19	12.2	7.44	8.89	8.87	8.56
7.16	9.37	3.51	5.32	Ghirid	↑	3.18	6.24	6.54	7.87	8.1	9.29
8.07		5.05		↓	pl.	2.23	11.0	6.18	6.3	7.1	10.29
8.34	10.37	6.14	5.55	sos. (Jini)	sos.	10.5	5.4	4.33	6.16	4.11	11.19
8.49	11.10	8.40	6.11	pl. Apahida	↑	9.24	3.47	3.01	5.18	11.06	12.30
9.06	11.27	9.09	6.27	Gărlia	↑	8.54	3.0	2.5	4.43	12.41	1.21
10.12	12.30	10.41	7.27	Onordea	↑	8.54	2.49	2.03	4.27	12.56	1.88
10.42	12.57	11.25	7.42	Giora	↑	8.2	2.41	2.4	4.20	1.11	2.30
11.01	1.09	11.49		Vintul-de-sos	↑	8.2	2.17	1.3	3.59	1.11	2.30
11.09	1.09	11.59		Alad	↑	8.06	1.55	1.17	3.38	1.2	2.39
11.31	1.36	12.29	8.47	Teiuș	pl.	7.59	1.29	12.2	3.06	1.40	6.25
11.48	1.54	12.55	8.88	pl. Crăciun	↑	7.39	12.4	1.16	2.36	1.2	6.25
12.0		1.80	8.93	pl. Hăj	↑	7.39	12.4	1.16	2.36	1.2	6.25
12.38		2.03		Michana	pl.	6.56	11.41	11.10	1.85	1.2	6.25
12.47		2.27	9.09	pl. Copșa-mică	sos.	6.54	11.1	11.05	1.0	1.2	6.25
1.18		3.11		Media	↑	6.41	10.6	10.48	12.45	1.2	6.25
1.34		3.31	9.42	Media	↑	6.20	10.3	10.18	12.14	1.2	6.25
2.18		3.48	9.44	Eliașabodopol	↑	5.58	9.4	9.36	11.5	1.2	6.25
2.32		4.08	9.59	Sighișoara	↑	5.38	9.1	9.18	11.17	1.2	6.25
3.04		4.45	10.22	Hăgălen	↑	4.27	7.4	8.1	10.0	1.2	6.25
3.40		5.27	10.51	Homorod	↑	3.58	7.02	7.23	9.55	1.2	6.25
4.08		6.12	11.12	Agostonfalva	↑	3.87	6.86	7.16	9.01	1.2	6.25
4.38		7.59	12.28	Apăta	↑	3.15	5.5	6.33	8.2	1.2	6.25
6.12		8.57	2.6	Pașdiora	pl.	2.45	5.0	5.57	7.48	1.2	6.25
6.41		9.27	1.1	pl. Brașov	↑	7.01	2.15			1.2	6.25
7.16		9.58	1.8	pl. Timiș	↑	6.39	1.42			1.2	6.25
8.00		10.36	2.0	pl. Predeal	↑	5.11	1.12			1.2	6.25
11.00		11.00	9.80	sos. București	pl.	8.36				1.2	6.25
București—Ludov—Bistrița											
4.00	9.10	4.20	↓ Mureș-Ludov	↑	6.46	7.21					
6.48	12.41		↓ Tagu-Budateb	↑	4.50	9.40					
9.09	4.55		↓ Bistrița	↑	1.16	5.55					
Sibiu—Cisnădie											
5.31	2.11	7.4	↓ Sibiu	↑	7.10	3.56					9.30
6.06	2.51	8.16	↓ Cisnădie	↑	6.36	3.21					8.46

Nota: Orele înscrise în stângă stațiilor sunt a se ceu de sus în jos, cele înscrise în dreapta de jos în sus. Numărul înscrise cu linii groase înscrisă orele de noapte.

Pentru „Institut Tipografic” T. Liviu Albini sub sechestra: V. H. Dressandt.

Pentru țpar responsabil Iosif Marshall.